

Alături de formidabilul *Primar*, grupul demnitarilor locali (amintindu-mi de cel creat de Harag tot la Comedie, în *Procesul* lui Suhovo-Kobâlin, este celălalt mare atu al spectacolului. Împreună cu cuplul de imbecili (impecabil și el) Bobcinski–Dobcinski, grupul dă o imagine copleșitoare a unei lumi nicidecum apuse, lumea clientelei politice și administrative corupte, hidoasă și agresivă, obedientă și vulgară, monstruoasă la vedere și în comportament. Toți actorii creează cu talent și deplină dăruire acest portret colectiv care impresionează mai ales prin varietatea tipologiilor care-l compun, toate credibile și în consonanță cu textul.

Hlestakov al lui Bănică jr. a avut greu de luptat pentru a ține piept Primarului și Grupului. Cred că a făcut bine falsul revizor că, după ce le-a luat banii, a plecat, salvându-se la timp.

Celor două femei ale piesei, Horațiu nu le-a prea dat atenție, deși cred că meritau mai mult, fiind capabile de mult mai mult.

Regizorul Mălăele a făcut un decupaj bun, a tăiat mult din text, dar a lăsat suficient pentru a da atât actorilor destul pentru a-și realiza individual personajele, cât și lui însuși pentru a-și face demonstrația. I-a ajutat pe actori să se remarce fiecare în parte, pe scenograf să arate cât este de talentat fără să dărâme bugetul teatrului, și pe mine să mă bucur că am fost la Teatrul de Comedie să văd *Revizorul*.

Bravo lui și bravo tuturor celor de la Comedie!

Nicolae PRELIPCEANU

La Teatrul de Comedie a sosit un nou revizor...

Noul spectacol de la Teatrul de Comedie cu piesa lui Gogol, ***Revizorul***, este un succes. Deocamdată, de public. Horațiu Mălăele, din nou în postură de regizor (în fond, tot un fel de revizor), a ales calea îngroșării, deloc exagerate cred eu, a caracterelor și a comportamentelor, pentru a exprima întreg abisul de lichelism, viclenie, într-un cuvânt, ticăloșie, care compune substanța lumii din gubernia rusească prin prima parte a secolului XIX. Și nu e vorba de niște cazuri izolate, ci chiar de toți cei care, cum s-ar zice azi, contează în orașul terifiat de sosirea unui „înalț funcționar de la Sankt Petersburg“.

Intrarea în poveste e una tare: primarul (un George Mihăiță de zile mari), cu un burto autoritar, le ține celorlalți funcționari publici din oraș un discurs, cu voce scăzută, șovăitoare, dar amenințătoare, cam cum era aceea a lui Ceaușescu atunci când citea texte pe care nu le înțelegea, atrăgându-le atenția, pe rând – primarul lui Gogol, nu Ceaușescu – asupra unora dintre cele mai strigătoare la cer păcate ale administrației lor. Uniforma de alături, jandarm sau militar, în orice caz omul în uniformă (Alexandru Conovaru, un bun robot mut), îi dă pe rând paginile discursului scris, așadar, dinainte. Cât despre cei din fața lui, aceștia au venit fiecare cu scaunul propriu și s-au așezat cu spatele la public, așa cum, se vedește, este și modul în care își fac datoria. Singurul care pare a recunoaște că revizorul nu vine degeaba este manechinul ce stătea singur pe scaun, pe când încă grupul, condus de primar, nici nu sosise. Imediat după rostirea celebrelor cuvinte, el este

Virginia ROGIN și Delia SECELEANU

În prim-plan George MIHĂIȚĂ și Ștefan BĂNICĂ jr.

snopit în bătaie de omul în uniformă și scos, cu scaun cu tot, din fața primarului și-a forței, zise publice. Totul se petrece într-un fel de semiîntuneric, într-o lumină crepusculară, de parcă scena ar fi localizată într-un cavou unde strigoiile celor îngropați prin jur s-ar fi strâns la o ultimă reuniune. De altfel, fețele personajelor sunt spoite precum acelea ale clovnilor, dar contrastul spoielii cu pielea, din jurul ochilor, mai ales, îi face să pară cadavre. Reacțiile lor sunt sincronizate, cu toții execută aceleași mișcări, ca la comandă, sugerând o lume dirijată de undeva de sus, mai întâi de primar, iar apoi, când Bobcinski și Dobcinski le anunță prezența, suspectă pentru ei, de la han, în speță a lui Hlestakov, la comanda nerostită a acestuia. Impresia comică, iluzia comică așa zice, e totală. Rădem, vorba lui Gogol de mai târziu, de noi. Nu am reacționat noi, tot așa, ca la un ordin, acum vreo șaisprezece ani și nu reacționăm încă, să fim sinceri, tot ca la un ordin, la dinainte calculatele mișcări ale unor politicieni de mâna a treia?

Bine coordonați, trași de sfori nevăzute, oficialii, dar și cei care le stau alături, cei trei negustori, fac corp comun până în momentul când ajung, individual, funcționarii și, în monom, negustorii, în fața celui care – cred ei – este revizorul, înaltul funcționar de la Sankt Petersburg. Atunci, ei încearcă să-și sape colegii de nelegiuiri, Valentin Teodosiu, în rolul administratorului spitalului, Ion Chelaru, în cel al dirigintei poștei, Gheorghe Dănilă, în cel al judecătorului Liapkin-Tiapkin și Șerban Georgevici, în cel al inspectorului școlar, se toarnă unul pe altul, iar cei trei negustori, în cor, îl toarnă pe primarul care-i asuprește. Cu toții sfârșesc însă prin a-l mitui pe Hlestakov, care asta și aștepta. Revizorul impostor este interpretat de Ștefan Bănică jr., într-o apariție destul de ștearsă. Poate că numele lui, cunoscut, aud, mai mult de pe la Sala Palatului, unde cântă cu mult succes, va atrage un public numeros la Teatrul de Comedie, dar rolul pe care-l face rămâne modest, față de colegii săi de scenă. O prezență de neuitat, tragică și comică în același timp, are Eugen Racoti, în rolul Bobcinski, alături de Petre Dinuliu, în Dobcinski, o pereche pe măsură. De la prima apariție a lui Hlestakov, spectatorul are ocazia să-l remarce pe Dragoș Huluba, un actor tânăr în plină evoluție, aici în rolul episodic de servitor al personajului principal. Cei trei negustori, *evreul* (Florin Dobrovici), *turcul* (George Grigore) și *greul* (Cuzin Toma) sunt, ca să zicem cu vorbele de azi, o „societate civilă“ pe măsura celei „militare“, a funcționarilor de stat. Cu grade în toată regula, ceea ce-i va fi sugerat lui H. Mălăele militarizarea robotizată a mișcărilor lor, atâta vreme cât se află sub comandă.

De remarcat plastica spectacolului, scenografia Liei Manțoc, simplă și funcțională, tablourile pe care le compun și recompun personajele, ca pentru poză, cum stau azi oficialii pe la Bruxelles sau primprejurul lui, după câte o mare hotărâre care ne privește pe toți deși noi habar nu avem de ea. Singurele pete de culoare în această lume cenușie, a funcționarilor și a negustorilor, sunt soția primarului, o Virginia Mirea plină de mobilitate, și fiica sa, Delia Seceleanu (uneori scena bate viața), jucând din plin rolul de păpuși cu mișcări rigide, determinate parcă de altceva decât de ceea ce se întâmplă în acel moment cu ele. Un fel de absență, de lipsă de contact cu lumea în care trăiesc, au parcă toate personajele piesei în viziunea lui Mălăele, singurul lor răspuns, singura lor apărare e banul. Hlestakov, în fine, e personajul în negru, ceea ce-i și face pe timorații provinciali hoțomani și lași să-l ia drept înaltul funcționar de la Sankt Petersburg, trimis de stăpânire în expediție de pedepsire. Reacțiile lui Ștefan Bănică jr. sunt destul de palide, trecerea de la teroarea inițială că va fi băgat la pușcărie pentru că nu plătește la han, la situația pe care i-o impun ceilalți nu mi s-a părut marcată, poate așa a vrut revizorul, să curgă. Oricum,

mai pentru George Mihăiță, mai pentru Valentin Teodosiu, mai pentru Eugen Racoti, mai pentru Dragoș Huluba, mai pentru ceilalți, dar mai ales pentru această lume de unde ni s-a tras și nouă ceea ce ni se întâmplă azi, merită să vă duceți la Teatrul de Comedie, la noul *Revizor*, într-o selecție din program: al 12-lea în România.

Teatrul de Comedie – Revizorul de N.V Gogol. Regia: Horațiu Mălăele. Traducerea: Sică Alexandrescu și Gabriela Leonte. Adaptarea: Horațiu Mălăele. Scenografia: Lia Manțoc. Muzica: Dorina Crișan Rusu. Cu: Ștefan Bănică jr., George Mihăiță, Virginia Mirea, Delia Seceleanu, Valentin Teodosiu, Ion Chelaru, Gheorghe Dănilă, Șerban Georgevici, Eugen Racoti, Petre Dinuliu, Florin Dobrovici, George Grigore, Cuzin Toma, Dragoș Huluba, Ana Maria Lazăr, Alexandru Conovaru, Bogdan Ghițulescu. Data premierei: 5 octombrie 2006.

Liviu ORNEA

Un eveniment

Dați-mi voie să încep abrupt. Mi-a plăcut. Mult. Cred că am văzut cel mai important și frumos spectacol care se joacă acum în București. Cel mai unitar și curajos din punct de vedere estetic, un spectacol în care limbajul teatral este asumat fără rest și fără nici o concesie, în care forma naște conținut și înțeles. Este un alt fel de teatru decât se vede îndeobște la noi.

Hamletmachine este un text scurt care repovestește și reinterpretează tragedia shakespeariană, nu actualizând-o, în nici un caz, ci prelungind-o și demonstrându-i implicit actualitatea. Este un text violent și apăsător politic, foarte interesant la lectură, care lasă câmp deschis ideii regizorale. Idee pe care Dragoș Galgoțiu a avut-o. Plecând de la textul pe care l-a păstrat aproape integral (dar fără să respecte și toate indicațiile – didascalii, propriu-zis, nu sunt), a construit o bijuterie de spectacol expresionist, încărcat de imagini de o plasticitate a construcției, a gestului și a expresiei corporale tulburătoare, o suită de tablouri rafinate în care actorii evoluează – la modul cel mai propriu: nu joacă, evoluează – într-un decor fastuos, în costume opulente, într-o lumină întunecată, pe un fond muzical eclectic – poate prea tare uneori, acoperind vocile –, mergând de la Bach la arii de café-concert de anii '30 și muzică de circ.

Prima parte a spectacolului lui Galgoțiu repovestește tragedia lui Hamlet. Povestea e spusă de Hamlet însuși care, ca orice intelectual care se respectă, se dedublează: este Hamlet și actorul care-l joacă pe Hamlet („Am fost Hamlet“ este prima replică din spectacol). Este un fel de rezumat, de „scoateți ideile principale din textul de mai jos“. Galgoțiu a repovestit mimând, având tăria să nu se ajute deloc de text auxiliar (respectând, deci, originalul lui Müller care, însă, nu indică direct pantomima). Doar Hamlet, Ofelia și Claudius rostesc câteva replici, scrise de Müller, replici care comentează povestea, atrăgându-ți atenția că nu doar despre binecunoscuta istorie e vorba. Iar bucuria spectatorului e imensă pentru că recunoaște povestea, recunoaște personajele și se lasă dus de farmecul a ceea ce vede și ascultă. Tabloul de deschidere, în care personajele se prezintă, este unul dintre cele mai frumoase: convoiul mortuar al regelui Hamlet, în stânga scenei,